

JOEEP

e-ISSN: 2651-5318
Journal Homepage: <http://dergipark.org.tr/joeeep>

Derleme Makale • Review Article

Dijital Ekonomi: Sistematik Bir Literatür Araştırması

Digital Economy: A Systematic Literature Survey

Prof. Dr. Rahmi Deniz Özbay^a & Sema Yılmaz Genç^{b,*}

^a Prof.Dr., İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İktisat Bölümü, 34840, Küçükyalı, İstanbul / Türkiye.
ORCID: 0000-0002-3927-8216

^b Doç.Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü, 34220, Esenler, İstanbul / Türkiye.
ORCID: 0000-0002-3138-1622

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Başvuru tarihi: 4 Ekim 2023

Düzeltilme tarihi: 23 Ekim 2023

Kabul tarihi: 25 Ekim 2023

Anahtar Kelimeler:

Dijitalleşme

Dijital Ekonomi

Teknoloji

ARTICLE INFO

Article history:

Received: Oct 4, 2023

Received in revised form: Oct 23, 2023

Accepted: Oct 25, 2023

Keywords:

Digitalisation

Digital economy

Technology

ÖZ

Bu çalışma, dijital ekonomi alanına ilişkin akademik literatürün kapsamlı bir incelemesini sunmaktadır ve 1999-2023 yılları arasında yayınlanmış makaleler, bildirimler, tezler ve diğer akademik kaynaklar gibi bir dizi bilimsel materyali kapsamaktadır. Dijital ekonomi çalışması, bu kapsamda ortaya çıkan teknolojik gelişmelerin iş, ticaret, finans ve toplum üzerindeki etkilerini anlamayı amaçlamaktadır. Bu konu, dinamik doğası ile karakterize edilebilir olması nedeniyle; dijital ekonominin metamorfozunu ve gelişimini anlamak için değerli bir kaynak olmaya adaydır. Analiz, çeşitli alt konuların, eğilimlerin ve odak noktalarının incelenmesi yoluyla dijital ekonominin karmaşık ve çeşitli özelliklerini ortaya koymayı da denemektedir. Araştırma, dijital ekonominin temel unsurları olan e-ticaret, dijital ödemeler, veri gizliliği ve güvenliği, yapay zeka, bulut bilişim ve dijital pazarlama üzerinde yoğunlaşmaktadır. Ayrıca, dijital ekonominin çeşitli sosyal, ekonomik ve siyasi yönlerine ilişkin belirli bir içgörü sağlama potansiyeline de sahiptir.

ABSTRACT

This study covers a wide range of scholarly material, including articles, papers, theses, dissertations, and other academic sources published between 1999 and 2023, and it offers a thorough review of the academic literature on the topic of the digital economy. The goal of studying the digital economy is to comprehend how new technological advancements affect commerce, business, finance, and society as a whole. The dynamic nature of this subject makes it an invaluable tool for comprehending the evolution and transformation of the digital economy. By looking at a number of subtopics, trends, and focal points, the analysis also aims to highlight the intricate and varied features of the digital economy. E-commerce, digital payments, data privacy and security, artificial intelligence, cloud computing, and digital marketing are the main focuses of the this study. Additionally, it might shed some light on the different political, social, and economic facets of the digital economy.

1. Giriş

1999'dan 2023'e uzanan zaman diliminin yeni ekonomi kavramından, dijital ekonomi kavramına, bu alanlardaki çalışmaların gelişimini keşfetmek için bir fırsat sunacağı kabul edilebilir. Bu çalışma ister istemez zamanın akışı içerisinde farklı eserlere referanslar ile oluşturulduğundan; bu gün birbirleriyle ilişkisi radikal şekilde azalmış olan yeni ekonomi, dijitalleşme, dijital ekonomi ve dijital devrim kavramları birlikte kullanılmaktadır. Bu dönem, ortaya

çıkan önemli konu başlıklarının, benimsenen teorik yaklaşımların ve dijitalleşme sürecinden etkilenen sektörlerin incelenmesine de olanak tanımaktadır. Ayrıca, kıtalar ve ülkeler gibi farklı bölgeler arasında, bu konudaki farklılıkları analiz etmek de mümkündür. Bu analiz, akademik çevredeki bireyler, araştırmacılar, şirket yöneticileri ve politika yapımcılar için önemli bir değere sahip olma iddiasındadır. Dijital ekonominin kapsamlı bir şekilde araştırılması, karmaşıklığının ve öneminin kavranmasının yanı sıra gelecekteki gidişatın öngörülmesi ve uygun

* Sorumlu yazar/Corresponding author.

e-posta: sygenç@yildiz.edu.tr

taktiklerin formüle edilmesinde önemli avantajlar ve bir vizyon sağlayabilir. Daha da önemlisi bu çalışma, bir bölümü anahtar kelimelerde paylaşılmış olan, 1999 yılından itibaren dijital ekonomi bağlamında üretilen ve kullanılan birçok yeni kavrama, çalışmanın kapsamı gereği, ister istemez dikkat çekmektedir.

Dijital dönüşümün ortaya çıkışı, geleneksel ekonomik yapıların ve iş modellerinin hızlı bir şekilde dijitalleşmesine ve değişmesine yol açmıştır. "Dijital Ekonomi" ifadesi giderek artan bir önem kazanmış ve bu özel ortamda önemli bir akademik ilgi görmüştür. Bu çalışmanın amacı, dijital ekonominin kavramsal çerçevesini belirlemek, temel kaygılarını tanımlamak ve mevcut literatürdeki hakim kalıpları incelemektir. Sistematik bir literatür tarama yaklaşımı kullanılarak birçok akademik veri tabanında kapsamlı bir araştırma yapılmış ve ilgili çalışmalar tespit edilmiştir.

Çalışmanın bulguları, dijital ekonominin çeşitli boyutları olduğunu göstermektedir. Dijital ekonominin temel bileşenleri; dijital ticaret, dijital finans, dijital pazarlama, veri ekonomisi, yapay zeka ve dijital iş modellerini kapsamaktadır. Mevcut literatürde bu konulara önemli ölçüde vurgu yapıldığı görülmektedir. Dijital ekonominin avantajları arasında kurumsal prosedürlerde operasyonel etkinliğin artırılması, dünya çapında pazara nüfuzun genişletilmesi, inovasyonun teşvik edilmesi ve rekabet gücünün artırılması yer almaktadır. Bununla birlikte dijital ekonomi, gizlilik endişeleri, veri güvenliği sorunları, dijital uçurumun şiddetlenmesi ve düzenleyici tedbirlerin yetersizliği kapsayan bir dizi yeni sorun da sunmaktadır. Bu çalışma, dijital ekonominin karmaşık ve hızla ilerleyen doğasının altını çizmeyi denemektedir. Dijital ekonominin iş dünyası, ekonomi ve toplum gibi çeşitli başlıklar üzerindeki etkilerini kapsamlı bir şekilde anlamak ve etkili bir şekilde ele almak için daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir. Bu çalışma tüm ilgili paydaşları, akademisyenleri ve karar alıcıları hedef alarak dijital ekonominin kapsamlı bir incelemesini sunmaktadır.

Dijital Ekonomi Üzerine Yapılan Araştırmaların Kapsamlı Bir Analizi (1999-2023)

Coyle'un 1999 tarihli çalışması, dijital ekonominin geleneksel iş modelleri ve stratejileri üzerindeki etkisini araştırmaktadır. Kıtık ve fiyatlandırma gibi ekonomik prensiplerin bozulmasına ve ağırlıksız ekonominin sunduğu zorluklara ve fırsatlara dikkat çekmektedir. Metin, gelişmekte olan ekonominin inceliklerini anlamının önemini vurgulamakta ve işletmeler ile politika yapımcılara hızla gelişen bu ortamda yollarını bulmaları ve başarılı olmaları için stratejiler sunmaktadır. Ele alınan konular arasında fikri mülkiyet, ağ etkileri, inovasyon ve devlet kurumlarının dijital ekonomi üzerindeki etkisi yer almaktadır. Coyle, işletmelerin ağırlıksız dünyaya adaptasyonu ve yenilikçi değer üretmek için dijital teknolojilerin stratejik kullanımı hakkında değerli bilgiler

sunmaktadır (Coyle, 1999).

Choi ve Whinston'un çalışması (2000), dijital teknolojinin fiyat pazarlığı, arama faaliyetleri, ürün seçimi ve para politikası dahil olmak üzere çeşitli ekonomik araştırma alanları üzerindeki etkisini incelemektedir. Çalışmada dijital teknolojinin alışveriş alışkanlıklarında devrim yaratabileceğini ve ekonominin işleyişini temelden değiştirebileceği savunulmaktadır. İnternet altyapısı fiyatlandırması, ağ etkileri, çevrimiçi açık artırmalar, reklamcılık, tüketici araştırması, kişiye özel ürün ve fiyatlandırma, antitröst kuralları, mali ve parasal kaygılar ve pazarın küreselleşmesi gibi konuları analiz edilmektedir. Çalışma, teknoloji kullanımının başlattığı ekonomik geçişlerin altında yatan doğayı göstermeyi amaçlamakta ve bilgisayar ve ağ teknolojilerinin verimliliği artırabileceği ve geleneksel ekonomik varsayımların ve sonuçların daha titiz bir şekilde yeniden değerlendirilmesini gerektiren yeni bir piyasa paradigması sağlayabileceği sonucuna varmaktadır (Choi & Whinston, 2000).

Hilbert (2001), Endüstriyel Ekonomi bağlamında, Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT/ICT) uygulanmasından kaynaklanan ekonomik tutarlılığı araştırmaktadır. Geleneksel ders kitaplarının odak noktalarını yeniden düzenlemek için yeniden ifade edilmesi gerektiğini savunmaktadır. Dijital Ekonomi, odak noktasının alıcı-satıcı etkileşimlerine doğru kaymasına yol açan Bilgi Toplumu ve Ağlar Arası Çalışma'daki değişiklikleri vurgulayarak incelenmektedir. Makale, hızlı gelişimini kolaylaştırmak amacıyla Dijital Ekonomi'yi anlamak için kapsamlı bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Ancak, kapsamlı ve çeşitli alanları nedeniyle Yeni Ekonomi'nin kapsamlı bir ekonomik analizini sunmamaktadır. Yeni Ekonomi, yoksul ülkelerin önemli bir kalkınma deneyimi yaşaması için fırsatlar sunarken, aynı zamanda potansiyel aksaklıklara da sahiptir. Bu çalışma, Latin Amerika'da Dijital Ekonomi üzerine ECLAC himayesinde yürütülen kapsamlı bir çalışmanın parçasıdır (Hilbert, 2001).

ABD ekonomisi elektronik ticaretin yükselişinden ve bilgi, bilgisayar ve iletişim alanındaki ilerlemelerden önemli ölçüde etkilenmektedir. Başkan Clinton, Ulusal Ekonomik Konsey ve yürütme organı kuruluşlarını internet ve elektronik ticaretin ulusal ve uluslararası düzeydeki ekonomik sonuçlarını analiz etmeye yönlendirmiştir. Brynjolfsson ve Kahin'in (2002) editörlüğünü yaptığı kitap, 1999 yılında Ticaret Bakanlığı'nda düzenlenen ve dijital ekonomiye ilişkin mevcut araştırmaları değerlendirmeyi, özel sektörü araştırmaya dahil etmeyi ve bilgi teknolojisi ve elektronik ticaretin büyüme ve sosyoekonomik etkilerine ilişkin anlayışı geliştirmeyi amaçlayan bir sempozyumdan elde edilen bilimsel katkıları sunmaktadır (Brynjolfsson & Kahin, 2002).

Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) yükselişi tartışmalı sonuçlara yol açmıştır; bazıları ABD'de ekonomik büyümeyi ve istihdam yaratmayı teşvik ettiğini savunurken, Avrupa'daki diğerleri daha yüksek işsizlik oranları ve ücret eşitsizlikleri görmüştür. Greenan ve diğerleri (2002) saha

çalışması, küçük ölçekli işletme örnekleri ve ulusal anketler dahil olmak üzere çeşitli metodolojiler kullanarak BİT'in ekonomik etkileri üzerine bir çalışma yürütmüştür. Araştırmalarını geliştirmek için ekonometrik çalışmalar ve makroekonomik teoriK analizleri de kullanmışlardır (Greenan ve diğerleri, 2002).

Antonelli'ye (2003) göre küresel dijital uçurum, dijital devrimin bir sonucu olarak bileşim etkilerinden kaynaklanmaktadır. Bileşim etkileri, teknolojik ilerlemelerin yörüngesi ile çeşitli unsurların göreceli fiyatları arasındaki etkileşimden kaynaklanmaktadır ve dünya ekonomisinde ortaya çıkan bilgi ve iletişim teknolojilerinin karşılaştırmalı ekonomisini anlamak için çok önemlidir. Karşılaştırmalı bir yaklaşımın kullanılması, yeni teknolojilerden yararlanma kapasiteleri açısından ülkeler arasındaki farklılıkların değerlendirilmesini de sağlamaktadır. Bu değerlendirme, teknolojinin benimsenmesinin karlılığın yanı sıra genel faktör verimliliği artışı ve dünya çapındaki pazar payları üzerindeki etkisini de kapsamaktadır (Antonelli, 2003).

Raisinghani'nin (2004) editöryal kitabı, "Dijital Ekonomide İş Zekası: Fırsatlar, Sınırlamalar ve Riskler", iş zekasının (BI) ne olduğunu, nasıl yürütüldüğünü ve yönetildiğini ve başlıca fırsatlarını, sınırlamalarını, sorunlarını ve risklerini açıklamaktadır. Kitap küresel teknolojik değişimin ve iş zekasının kapsamına derinlemesine bir bakışa sahiptir. İş zekasına geçiş sürecinde bilgi, gerçekleştirilen işlemlere sadece verimlilik katmaz, değer de katar. Dijital iletişimin hızından ve yaygınlığından yararlanabilen şirketler, önümüzdeki yıllarda bu teknolojiye geç adapte olanlara karşı avantajlı olacaklardır. Bu kitap, fırsatları, sınırlamaları ve riskleri anlamak amacıyla iş zekası metodolojilerini, sistemlerini ve yaklaşımlarını belirlemek, tanımlamak ve keşfetmek için bu alandaki uzmanların yüksek kaliteli ve açıklayıcı tartışmalarını bir araya getirmektedir (Raisinghani, 2004).

Bilgi Teknolojisi Ekonomisi, bilgi teknolojisi endüstrilerini etkileyen bazı önemli ekonomik faktörlerin kısa ve erişilebilir bir incelemesidir. Bu endüstriler, yüksek sabit maliyetler ve düşük marjinal üretim maliyetleri, kullanıcılar için yüksek geçiş maliyetleri ve güçlü ağ etkileri ile karakterize edilir. Bu faktörler bir araya gelerek bazı benzersiz davranışlar ortaya çıkarmaktadır. Varian ve diğerlerinin (2004) kitabı iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde Varian bu endüstrilerin temel ekonomisini ana hatlarıyla açıklamaktadır. İkinci bölümde ise Farrell ve Shapiro bu faktörlerin rekabet politikası üzerindeki etkisini açıklamaktadır. Analiz ve açıklamaların netliği bu kitabı ekonomi, iş stratejisi, hukuk ve ilgili alanlarda lisans ve lisansüstü eğitim gören öğrenciler için ideal bir giriş kitabı haline getirmektedir (Varian ve diğerleri, 2004).

Tanaka (2004) çalışmasında, yeni teknolojilerin ekonomi üzerindeki dönüştürücü etkilerini, mevcut duruma yol açan tarihsel ilerlemenin yanı sıra şirketler, hükümet politikası ve borsa üzerindeki etkilerini de kapsayacak şekilde incelemektedir. Yazar, öncelikle enflasyonu yakalamaya

odaklanan mevcut ölçüm sistemlerinin gerçek fiyatlarda meydana gelen düşüşleri tespit etmekte başarısız olduğunu ve sonuç olarak yazar, ekonomimiz ve kurumsal planlarımız için potansiyel sonuçları göz ardı ettiğimizi ileri sürmektedir. Kitap, "dijital devrimin" günümüz ekonomisi üzerindeki etkisini ve ekonomik büyümeyi teşvik etme potansiyelini de incelemektedir (Tanaka, 2004).

E-iş ortamı dijitalleşmeye giderek daha fazla öncelik vermekte ve bu da somut ürünlere kıyasla benzersiz ekonomik koşullara yol açmaktadır. Tedarikçiler kaliteye dayalı rekabete girmeli ve masrafların karşılanmasını engelleyen bir rekabet tuzağından kaçınmak için "bilgi çağı stratejileri" uygulamalıdır. Etkili rekabet yöntemleri arasında versiyonlama, karıştırma, ağ oluşturma ve fiyatlandırma yer almaktadır. Ancak bu stratejiler alıcının bakış açısından, paradoksal durumlara yol açabilir. Eleştirel düşüncüyü kullanan yöneticiler, e-iş hizmetlerinin yönetimini daha verimli bir şekilde geliştirmek için bu ilkeleri kullanabilirler. Grover ve Ramanlal (2004) tarafından yapılan çalışma, e-işin dinamiklerini ve potansiyel ekonomik etkilerini eleştirel bir şekilde analiz etmektedir (Grover & Ramanlal, 2004).

Sudoh (2005) göre dijital ekonomi, bireyler, işletmeler ve toplum arasındaki geleneksel dinamikleri önemli ölçüde değiştirme potansiyeline sahiptir ve temel sosyoekonomik sistemlere niteliksel dönüşümler getirmektedir. Bilgi teknolojilerinin artan kullanımı örgütsel ve ulusal sınırları azaltmış, firmalar ve kurumlar arasındaki rekabeti yoğunlaştırmıştır. Bu paradigma değişimi, küresel ekonomi yapı ve bireysel yaşam biçimleri de dahil olmak üzere çeşitli alanlarda benzersiz bir dinamizm ile karakterize edilmektedir. Çağdaş iş uygulamaları sektörler arası işbirliğine ve farklı şirket modellerinin entegrasyonuna odaklanmaktadır. Vatandaşların yönetime katılımı artmakta ve bu da idari operasyonlarda önemli değişikliklere yol açmaktadır. İnternet aracılığıyla kültürler arası iletişimin yaygınlaşması, farklı gruplar veya uluslar arasındaki etkileşimleri yoğunlaştırmakta ve hem ulusal hem de küresel ölçekte hızlı yapısal dönüşümlere neden olmaktadır (Sudoh, 2005).

Dijital Ekonomi alanı, dijital ekonomiye ilişkin sosyoekonomik boyutların incelenmesini ve analizini kapsamaktadır. Kehal ve Singh'in (2005) editörlüğünü yaptığı kitap, dijital ekonominin ticari işlemler, teknoloji, kültür ve eğitim gibi birçok yön üzerindeki etkisini inceleyen 18 makaleden oluşmaktadır. Ayrıca bu çalışma, internetin getirdiği etkilerin yanı sıra dünya çapında üretim, ticaret ve yatırımla ilgili çok çeşitli faktörleri de kapsamaktadır. Bölümler, kavramsallaştırmadan başlayarak geliştirme, uygulama ve değerlendirmeye kadar tüm süreç boyunca en uygun yaklaşımlara genel bir bakış sunmaktadır. Bu özel kitap, dijital ekonomiyi sosyo-ekonomik bir mercekten inceleyen sınırlı sayıda yaygın yayın arasında öne çıkmaktadır. Dijital ekonomi alanında dünyanın çeşitli bölgelerini temsil eden önde gelen akademisyen ve uygulayıcıların farklı bakış açılarını sunmaktadır (Kehal &

Singh, 2005).

Illing ve Peitz (2006) tarafından kaleme alınan "Endüstriyel Organizasyon ve Dijital Ekonomi" başlıklı kitap, endüstriyel organizasyon ve dijital ekonomi arasındaki yakınsamanın kapsamlı bir incelemesini sunmaktadır. Kitap, dijital platformların ekonomik yönlerini, ağ etkilerinin etkisini, çeşitli fiyatlandırma şemalarını, fikri mülkiyetin inceliklerini ve antitröst düzenlemesinin sonuçlarını kapsayan çok çeşitli konuları kapsamaktadır. Metin, dijital ekonominin ortaya çıkardığı farklı engeller ve avantajların kapsamlı bir incelemesini sunarken, şirketlerin hızla değişen bu ortamda nasıl etkin bir şekilde rekabet edebilecekleri ve inovasyonu nasıl teşvik edebilecekleri konusunda da değerli perspektifler sunmaktadır. Bu kitabın öncelikli hedef kitlesi ekonomi, işletme ve hukuk alanlarındaki öğrenciler, araştırmacılar ve profesyonellerdir. Dijital ekonominin ekonomik yönleri hakkında fikir edinmek isteyen herkes için son derece değerli bir kaynak olarak kabul edilmektedir (Illing & Peitz, 2006).

Brousseau ve Curien (2007) tarafından yazılan kitap, internetin ekonomik yönlerine ve dijital ekonomi içindeki operasyonel süreçlere genel bir bakış sunmaktadır. Açık kaynak kodlu yazılımların, çevrimiçi toplulukların, kültürel varlık paylaşımının, elektronik pazarların, yeni bilgi araçlarının, e-perakendecilik ve e-bankacılığın gelişimini incelemektedir. Kitap ayrıca internet ve dijital ekonominin firmalar, endüstriler, piyasalar, ticaret, dağıtım yöntemleri, parasal sistemler, finansal uygulamalar ve inovasyon süreçleri üzerindeki etkisini araştırmaktadır. Son dönemdeki değişiklikleri anlamak ve "Yeni Ekonomi'nin gelecekteki gidişatını öngörmek için analitik bir çerçeve sunmaktadır (Brousseau & Curien, 2007).

Çağımız, yazılım uygulamalarının ve dijital ağların yaygınlaşmasından giderek daha fazla etkilenmektedir. Welfens ve Weske'nin (2007) editörlüğünü yaptığı kitap, yazılım gelişiminin dinamiklerini ve etkilerini incelerken, dijital piyasa ekonomileri çerçevesinde yeni kurumsal ve ekonomik değişimlerin sonuçlarını da araştırmaktadır. Bu çalışma, OECD ülkelerinde kullanılan düzenleyici teknikleri incelemeyi ve ülkelere özgü çalışmalarını inovasyon ve refah üzerindeki etkileri açısından değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Kitap ayrıca sabit hat şebekeleri, kablolu televizyon ve mobil iletişime ilişkin düzenleyici çerçevelerin analizini de ele almaktadır. Çalışma ayrıca AB çerçeve mevzuatının önemini, piyasa gücü kaygılarını ve Schumpeterci dinamikleri de incelemektedir (Welfens & Weske, 2007).

Dijital Ekonomi, işletmelere ve bunların küresel ekonomi üzerindeki etkilerine odaklanarak dijital ekonominin çağdaş bir analizini sunmaktadır. İşletmelerde Bilişim Teknolojileri kullanımı, BT'nin belirli yerler ve alanlar üzerindeki somut etkilerine odaklanarak, onların coğrafi sınırlamalara olan bağımlılıklarını azaltmıştır. Dijital olarak etkinleştirilmiş üretimin mekânsal dağılımı, küresel firmaların faaliyetlerinde mesafe ve zamanı göz ardı etmesiyle birlikte dağılım ve yığılma dinamiklerinden etkilenmektedir.

Telekomünikasyon altyapısının küresel ölçekte eşit olmayan dağılımı, farklı bölge ve grupların küresel ekonomiye ne ölçüde katılabileceğini belirlemektedir. Bununla birlikte, yerel toplulukların ilerlemesi yalnızca teknolojik gelişmelere dayanmak yerine insan sermayesi birikimiyle iç içe geçtiğinden, dijital uçurumun potansiyel etkisi abartılmamalıdır. Malecki ve Moriset'in çalışması, işletme ve yönetim, coğrafya ve bilgi ve iletişim çalışmalarındaki bireyler için değerli bilgiler sunmaktadır (Malecki & Moriset, 2007).

Brousseau ve Penard (2007) tarafından kaleme alınan çalışma, bilgi ürünleri ve dijital hizmetlerin üretiminde kullanılan çeşitli iş modellerinin karşılaştırılmasını kolaylaştırmayı amaçlayan analitik bir çerçeve sunmaktadır. Çerçeve, aynı zamanda karşıt literatürle de ilişkilendirilen üç unsura dayanmaktadır: eşleştirme ekonomisi, birleştirme ekonomisi ve bilgi yönetimi ekonomisi. Bu çalışmada kullanılan paradigma, çeşitli dijital iş modelleri arasında seçim yapmanın doğasında bulunan temel ödünleşimleri ayırt etmeyi ve bunları rekabet gücü ve verimlilikle ilişkili olarak değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Buna ek olarak, bilgi emtialarının yaratılmasında ve geleneksel üreticilerle rekabetinde kullanıcıların önemini altını çizmektedir (Brousseau & Penard, 2007).

Küçük işletmelerde bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkinliğini belirlemek için çeşitli çalışmalar yapılmıştır, ancak e-hazırlık değerlendirmelerine odaklanma çok sınırlı olmuştur. Mutula'nın (2009) editöryal kitabı "Dijital Ekonomiler: KOBİ'ler ve E-Hazırlık" dijital ekonominin mevcut durumu ve KOBİ'lerin küresel iş piyasasındaki konumlarının üstesinden gelmek için bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma becerileri hakkında değerli bilgiler sunmaktadır. Bu yenilikçi derleme, ekonomik büyümeyi, altyapı gelişimini, kapasite artırımını ve eğitim öğretimini teşvik eden stratejik hedefler ve çerçeveler geliştirmek için hayati bilgiler sağlamaktadır (Mutula, 2009).

Madden ve Cooper'ın (2009) yenilikçi kitabı, dijital piyasaların ekonomisinin mevcut durumuna ilişkin son teknoloji analizler sunmaktadır. Web teknolojisindeki en son gelişmeler giderek daha serbest bir ortam yaratmaktadır. Serbestleşmeye yönelik itici gücün büyük bir kısmı multimedya yakınsamasına ve piyasaların küreselleşmesine yanıt olarak ortaya çıkmakta ve sektörde belirsizliklere yol açmaktadır (Madden & Cooper, 2009).

Reber ve Brossaud (2010) tarafından yazılan "Dijital Bilişsel Teknolojiler", bilgi toplumunun merkezinde yer alan Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) sosyo-teknik paylarını değerlendiren disiplinler arası bir kitaptır. Bu kitap, İnsan ve Toplum Bilimleri ile Bilim ve Teknoloji perspektifinden yazan yazarlar tarafından analiz edilen sekiz ana konuyu ele almaktadır. Katkıları, BİT'lerin zaman, mekan, sosyal yapılar ve ağlar, belge yazma ve yayma, anlamlandırma ve yorumlama, işbirliği, politika ve kolektif faaliyet dinamikleri (sosyo-enformatik) algılarımızı değiştirip değiştirmediğini ve nasıl değiştirdiğini keşfetmeyi

amaçlamaktadır (Reber & Brossaud, 2010).

Gries ve Suhl'un (2012) "Dijital Bilgi Teknolojilerinin Ekonomik Yönleri" adlı kitabı internet, dijital iletişim araçları ve veri analiz sistemleri de dahil olmak üzere dijital teknolojilerin ekonomik etkilerini incelemektedir. Üretkenlik, istihdam modelleri ve iş modelleri üzerindeki etkilerinin yanı sıra piyasalar, rekabet ve inovasyon üzerindeki etkileri de tartışılmaktadır. Kitap ayrıca gizlilik, fikri mülkiyet ve düzenleyici hususları da ele alarak bireyler, işletmeler ve politika yapıcılara bu dijital çağda etkin bir şekilde yol alabilmeleri için içgörüler sunmaktadır (Gries & Suhl, 2012).

Peitz ve Waldfoegel (2012) dijitalleşme alanındaki çeşitli sektörlerin, ticari stratejilerin ve politika kaygılarının kapsamlı bir analizini sunarak dijital ekonominin son yıllarda önemli bir büyüme kaydettiğini ortaya koymuştur. Kitap, önemli konulara çağdaş bir genel bakış sunmakta, çözülmemiş sorunları araştırmakta ve geleceğe yönelik bilimsel araştırmalar önermektedir. Kitap (1) altyapı, standartlar ve platformlar (2) hem geleneksel satışın dönüşümünü hem de açık artırma gibi araçların yeni ve yaygın uygulamalarını kapsayan satışın dönüşümü (3) kullanıcı tarafından oluşturulan içerik ve (4) yeni dijital ortamdaki tehditler olmak üzere dört kapsayıcı tema ile dört bölüm halinde düzenlenmiştir (Peitz & Waldfoegel, 2012).

Cepal (2013) tarafından ECLAC için hazırlanan, Yapısal Değişim ve Eşitlik İçin Dijital Ekonomi isimli kitap, Latin Amerika ülkelerinin ekonomik büyüme ve eşitliği teşvik etmek için dijital ekonomilerini güçlendirme sorununu ele almalarının önemini vurgulamaktadır. Dijital ekonominin büyüme, yenilikçilik, yapısal değişim ve sosyal içerme üzerindeki etkisini en üst düzeye çıkarmak için yeni stratejiler önermektedir. Karşılaşılan zorluklar arasında Bilgi ve İletişim Teknolojilerine (BİT) yatırım için asgari koşulların sağlanması, genişbant tabanlı bir teknolojik inovasyon modelinin teşvik edilmesi ve üretim yapısında değişimin desteklenmesi yer almaktadır. Telekomünikasyon altyapısı, geniş bant talebi ve uygulama yazılımı endüstrisinin gelişimindeki eksikliklerin giderilmesi için konsolide bir politika çerçevesine ihtiyaç duyulmaktadır. Kamu politikaları, sosyal hizmetler ve kamu malları için BİT'lere erişim ve kullanım eşitliğinin sağlanması açısından hayati önem taşımaktadır. Kitap üç bölümden oluşmaktadır: İlk kısımda dijital ekonomi tanımlanmakta, Latin Amerika'daki dinamikleri açıklanmakta ve bölgedeki dört ülke (Arjantin, Brezilya, Şili ve Meksika) için GSYİH içindeki payı tartışılmaktadır. İkinci bölüm ECLAC'ın yapısal değişim ve eşitlik konusundaki vizyonunu ve üretim yapısıyla birlikte gelişen tamamlayıcı varlıklar olarak BİT'lerin rolünü ortaya koymaktadır. BİT'ler, yapısal değişim ve büyüme arasındaki etkileşim, BİT yayılım göstergelerine ve ekonometrik bir uygulamaya dayalı olarak analiz edilmektedir. Bu bölümde eşitlik boyutu, BİT'ler ile gelir dağılımı ve bunlar ile eğitim başarıları arasındaki ilişkinin analizi yoluyla incelenmektedir. Kitabın üçüncü bölümünde yapısal değişim için BİT politikalarını ve bu

teknolojilerin sosyal içerme için kullanımını incelemektedir. Kitap, bulguların ve önerilerin bir özeti ile sona ermektedir (Cepal, 2013).

Turcan ve diğerleri (2014) tarafından tanımlandığı şekliyle dijital ekonomi, uygun maliyetli bilgi işleme ve depolamayı mümkün kılan dijital teknolojiler tarafından yönlendirilen ekonomik faaliyetlerdeki bir değişimdir. Bu değişim, piyasa işleyişini değiştiren, kurumsal yeniden yapılanmayı mümkün kılan ve bilgi üretimi için yeni fırsatlar yaratan yeni ürün tanıtımı, inovasyon ve küreselleşmeden etkilenmektedir (Turcan ve diğerleri, 2014).

Ali ve diğerleri (2014)'ne göre dijital para birimleri, internet özellikli cihazlara sahip olan herkes için bir değişim aracı olarak işlev görme potansiyeline sahip olsa da, mevcut uygulamanın kapsamı sınırlıdır ve nüfusun yalnızca küçük bir alt kümesine hitap etmektedir. Programların mevcut mimarisi, hem bireylerin motivasyonları açısından hem de makroekonomik düzeyde, ekonomik bir perspektiften bakıldığında, yaygın kabul görmeleri için önemli zorluklar ortaya çıkarmaktadır. Şu anda, dijital para birimleri Birleşik Krallık'ın parasal veya finansal sistemlerinin istikrarı için önemli bir tehdit oluşturmamaktadır. Banka bu alandaki gelişmeleri sürekli olarak takip etmektedir (Ali ve diğerleri, 2014).

Goldfarb ve diğerleri (2015)'nin "Dijital Ekonominin Ekonomik Analizi" kitabı, dijital iletişimin yaygınlaşmasında internetin rolüne odaklanarak dijitalleşmenin ekonomik sonuçlarını araştırmaktadır. Arz ve talep yönlerini, ortaya çıkan fırsatları ve politika kaygılarını incelemektedir. Dijital teknolojilerin artan önemi, geleneksel ekonomik çerçeveler içinde kolayca barındırılmayan benzersiz özellikleri vurgulamıştır. Bu kitap, dijital teknolojinin ekonomik faaliyetler üzerindeki etkisinin daha iyi anlaşılmasını sağlamak amacıyla önde gelen uzmanları bir araya getirerek, bu teknolojinin inceliklerini değerlendirmektedir (Goldfarb ve diğerleri, 2015).

Küresel Dijital Ekonomi raporu (2015), kamu politikaları ile hızla gelişen dijital medya endüstrisinin yakınlaşmasını inceleyerek hükümetlerin dinamik küresel ekosisteme uyum sağlamada karşılaştıkları zorlukları vurgulamaktadır. Rapor, dijital ekonominin özelliklerini, ekonomik faaliyetlerini ve uygulamalarını küresel olarak inceleyerek ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasi konuların hızla yeniden düzenlendiğini vurgulamaktadır. Küresel dijital manzaraya genel bir bakış sunmakta, mevcut dijital politikaları değerlendirmekte ve ulusal ve alt ulusal hükümetler için tavsiyeler sunmaktadır. Tayvan, Güney Kore, Finlandiya ve İsrail gibi ülkelerin dijital ekonominin hızla genişlemesinden önemli ekonomik faydalar elde etmesi beklenmektedir. Rapor ayrıca dijital ekonomi politikalarının uygulanmasına yönelik kapsamlı bir plan da sunmaktadır (OECD, 2015).

Dijital Kapitalizmin Eleştirisi (2015), sürücüsüz araçlar, Bitcoin ve nesnelerin interneti gibi dijital teknolojilerin

ideolojik sonuçlarını araştırıyor. Kitap, dijital kapitalizmi teknoloji içinde ideolojik olarak "görünmez" bir yapı olarak tanımlayan teorik bir çerçeve sunuyor. İnsan emeğinden bağımsız olarak işleyen ve sosyal müzakereden yoksun olan sınırsız büyüme için kapitalist protokolleri analiz ediyor. "Kıtlığın sonu" kavramı genellikle dijital üretimle ilişkilendirilir, ancak bu yanılsama bu teknolojilerin somut maliyetlerini ve pratik sonuçlarını gizler, iddiasını ileri sürüyor (Betancourt, 2015).

İnternet Ekonomisi: Dijital ve Yeni Medya Pazarlarını Anlamak (2016) başlıklı kitabında Paolo Cellini, dijital ve yeni medya pazarlarını yöneten ekonomik ilkelerin derinlemesine bir incelemesini yapıyor. Kitap özellikle e-ticaret, çevrimiçi reklamcılık, içerik dağıtım ve sosyal medya gibi alanlara odaklanıyor. Çalışma, ağ etkileri olgusunu, veriye dayalı karar alma süreçlerinin kullanımını, fiyatlandırma yöntemlerinin uygulanmasını ve platform rekabetinin dinamiklerini inceliyor (Cellini, 2016).

Boccia ve Leonardi (2016)'ye göre dijital devrim, etkili bir yönetim için kapsamlı bir yaklaşım gerektiren karmaşık bir sorun teşkil etmektedir. Politikanın dikkate alınması, yalnızca bireysel çıkarlara hizmet etmek yerine, toplumsal çıkar ve ortak fayda ile uyumlu politikalara öncelik vermek için gereklidir. Eşitlik, etik ve yeniden dağıtım, çağdaş toplumda büyük önem taşıyan temel ilkelerdir. Dijital ekonomi, tekerlek, yelken ya da kâğıt gibi tarihsel buluşlara benzer şekilde, yeni diyarları keşfetmek için bir seyir aracı olarak görülebilir. Ancak, değişimin zararlı değil faydalı olmasını garanti altına almak için etkin bir yönetim gereklidir. Bu kitabın temel amacı, devrimin özünü kavramak, yönetimi için çeşitli stratejileri incelemek ve olumlu bir sonucu garanti altına almak için temel önlemler önermektir (Boccia & Leonardi, 2016).

Neittaanmäki ve diğerleri (2016)'in raporu, platform ekosistemlerinin dinamik gelişimini incelemek ve anlamak için sistem metodolojilerini kullanmaktadır. Bu araştırma, Finlandiya Stratejik Araştırma Konseyi tarafından finansal olarak desteklenen Platform Value Now projesinin bir bileşeni olarak yürütülmektedir. Veri toplama süreci, dünya çapındaki teknoloji ve platform ekosistemlerinin gözetiminin yanı sıra Finlandiyalı firmalar ve politika yapımcıları içeren vaka deneylerinin uygulanmasını içermektedir. Projenin temel amacı, ekosistem yönetimi için gelişmiş yaklaşımlar geliştirmektir (Neittaanmäki ve diğerleri, 2016).

Ayhan (2017)'ün editörlüğünü yaptığı kitap, dijitalleşmeye özel bir vurgu yaparak dijital konuları ele alan ve birçok akademik kurum tarafından katkıda bulunulan akademik çalışmaların bir koleksiyonunu sergilemektedir. Kitapta ele alınan dijitalleşme kavramı sadece analog bilginin dijital forma dönüştürülmesi sürecini değil, aynı zamanda bilgi işleme ve toplumsal değişimlerin sadece dijitalleşmenin ötesine geçen daha geniş etkilerini de kapsamaktadır. Bu ifade, her bir kurumun bu dijital dönüşüm sürecini kolaylaştırmada rol oynadığı, zorunlu teknolojilerin kullanımıyla toplumsal yapıların ve kurumların yeniden

yapılandırılması şeklindeki digimodern olgunun altını çizmektedir (Ayhan, 2017).

Sendler (2017) Nesnelerin İnterneti, dördüncü sanayi devriminin bireyler, toplum ve çevre üzerindeki etkilerine odaklanan ayrıntılı bir analiz sunmaktadır. Geçmişimizi anlamak geleceğimiz için çok önemli olduğundan, çalışma gelecekteki potansiyel yörüngeler hakkında fikir edinmek için endüstriyel devrimlerin tarihsel bağlamını incelemektedir (Sendler, 2017).

Bulut bilişim, Nesnelerin İnterneti (IoT), robotik, yapay zeka (AI) gibi dijital teknolojiler ticari operasyonların manzarasını önemli ölçüde dönüştürüyor. D'souza ve Williams (2017)'e göre dijitalleşmenin avantajları, çeviklik ve önemli miktarda insan sermayesinin varlığına bağlıdır. Bununla birlikte, dijital ekonomiye geçiş sürecinde verimlilik, işgücü piyasaları, enflasyon ve para politikası üzerindeki potansiyel sonuçların dikkate alınması zorunludur (D'souza & Williams, 2017).

Dijital Ekonomi alanı, sosyal medya platformları, kripto para birimleri ve çevrimiçi oyunlar gibi teknik gelişmelerin dijital ekonomi üzerindeki etkilerini inceleyen Overby ve Audestad, (2018) modern ekonominin dijital alandaki gelişiminin bir analizini sunmakta ve bu disiplinde var olan karmaşık ekolojiyi vurgulamaktadır. Dijital ekonominin analizini ve anlaşılmasını kolaylaştırmak için çeşitli modeller ve analitik araçlar sunmaktadır (Overby & Audestad, 2018).

Bukht ve Heeks (2017)'e göre küresel GSYH ve istihdamın önemli bir parçası olan dijital ekonomi, özellikle gelişmekte olan ülkelerde hızla büyümektedir. Bununla birlikte, kapsamlı tanım ve ölçütlerden yoksundur ve bu bölgelerdeki zorluklarını ve sonuçlarını anlamak için daha fazla araştırma yapılmasını gerektirmektedir (Bukht & Heeks, 2017).

Bukht ve Heeks (2018) tarihli çalışmada ağırlıklı olarak dijital teknoloji tarafından yönlendirilen dijital ekonomi, gelişmekte olan ülkeler için büyük önem taşımaktadır. Ancak yetersiz altyapı, sınırlı insan sermayesi, yetersiz mali kaynaklar ve yetersiz yönetim gibi çeşitli engellerle karşılaşmaktadır. Bu çalışma, dijital ekonominin genişlemesini artırmak ve sosyo-ekonomik kalkınmayı teşvik etmek için gereken politika hedeflerini, önlemleri ve kurumları incelemektedir (Bukht & Heeks, 2018).

Weeks (2018)'a göre blok zinciri teknolojisi, nesnelerin İnterneti tüketim verilerini işlemek, ihtiyaç fazlası yenilenebilir enerjinin ticaretini yapmak ve akıllı sözleşmeler yürütmek için finansal aracılığın ötesine geçmektedir. Bu araştırma çalışması dijital ekonomi pazarlarını, işlem maliyetlerini, mülkiyeti, kontrolü, asil-vekil ikilemini ve güven ilişkilerini incelerken blok zincirinin teknolojik kökenlerini de tartışmaktadır (Weeks, 2018).

Schwab ve Davis (2018)'in "Dördüncü Sanayi Devriminin Geleceğini Şekillendirmek" adlı kitabı, teknoloji yakınsamasının sosyolojik ve ekonomik sonuçlarını

inceleyerek yasa koyuculara, şirket yöneticilerine ve bireylere bu dönemi etkili bir şekilde yönetebilmeleri için stratejik bir çerçeve sunuyor (Schwab & Davis, 2018).

Juniper (2018)'e göre her yerde bulunan bilişim sistemleri ile karakterize edilen dijital ekonomi, değişen taleplere uyum sağlamak için yenilikçi teknikler gerektirmektedir. Bu kitap, modern dünyayı anlamak için felsefi perspektifleri, bilişsel bilimsel kavramları ve somutlaştırılmış bilişi içeren Post-Kognitivist bir çerçeve kullanmaktadır (Juniper, 2018).

"Dijital Ekonomi" alanındaki araştırmalar, insan hayatının sayısallaştırılmasındaki patlama nedeniyle tercih ve talepteki değişikliklerin dinamiklerini büyük ölçüde ihmal etmiştir. Frey (2018) çalışmasında bireysel ve toplumsal faktörlerin hızla genişleyen dijital ölçümüne verilen tepkileri incelemektedir. "Devlet Düzenlemesi", "Su Baskını", "Pasif Kaçış: Dijital Detoks" ve "Aktif Kaçış" tepkileri analiz edilmektedir (Frey, 2018).

Hindman (2018)'ın "İnternet Tuzağı" adlı kitabı, dijital ekonominin zenginlik ve gücü birkaç büyük şirkette toplayarak rekabeti sınırlamasını ve inovasyonu engellemesini eleştiriyor. Hindman ayrıca internetin bir "filtre balonu" etkisi yaratarak kutuplaşmış bir topluma ve boğulmuş bir demokrasiye yol açtığını öne sürüyor (Hindman, 2018).

Zaisteve (2019) çalışmasında dijital teknolojiler kullanılarak mal üretimine odaklanan dijital ekonomi yayınlarına genel bir bakış sunmaktadır. Araştırma alanının parçalı yapısını vurgulayarak dört yorum ve iki yaklaşımı birbirinden ayırmaktadır. Makale, teknolojik gelişmenin sağlam bir düzenleyici çerçeve, dijital beceriler ve hesap verebilir kurumlar gibi analog tamamlayıcılarla desteklenmesinin önemini vurgulamaktadır. Ayrıca büyük veri uygulamaları ve bunların olumlu etkileri de tartışılmaktadır. Bu inceleme, akademisyenlerin ve uzmanların dijital ekonomide devlet politikası değişiklikleri için öneriler hazırlamalarına yardımcı olabilir (Zaisteve, 2019).

Chamoux tarafından 2019 yılında yazılan kitap, dijital çağın ekonomi politik alanı üzerindeki etkisini eleştirel bir şekilde analiz etmektedir. Özellikle dijital platformların ortaya çıkışını, endüstriler üzerindeki dönüştürücü etkilerini, veri ve algoritmaların önemini, yönetim için sonuçlarını ve politik ekonominin değişen manzarasını araştırıyor (Chamoux, 2019).

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD)'nın 2019 Dijital Ekonomi Raporu, dijital ekonominin 2025 yılına kadar küresel GSYH'nin %23'ünü oluşturma potansiyelini vurgulamakta, ancak dijital altyapıya yatırım ve politika adaptasyonu ihtiyacının altını çizmektedir (UNCTAD, 2019).

Amuso ve diğerleri (2019) dijital ekonominin işgücü piyasası, eğitim ve kamu politikaları üzerindeki etkisini incelemekte, verimlilik ve yenilikçilik gibi potansiyel faydalarının yanı sıra dezavantajlarını da vurgulamaktadır (Amuso ve diğerleri, 2019).

Filippov ve diğerleri (2019)'ne göre son yıllarda bilim ve teknolojiye çığır açan buluşlar Dördüncü Sanayi Devrimini (Endüstri 4.0) başlatmıştır. Bunun ekonomik faaliyetlerde köklü değişikliklere yol açması, tüm mal ve hizmetlerin üretim, dağıtım, tüketim ve yönetimini kapsaması ve yeni ekonomik sistem türleri oluşturmasını beklenmektedir. Bu değişikliklerin sonuçları mevcut bilimsel araştırmalar için önemli konulardır ve modern ekonomi literatüründe yaygın olarak incelenmektedir. Bununla birlikte, bu yeni ekonomik sistemleri incelemek için kategorik bir araç setinin yeterince geliştirilmiş olması, bu devrim boyunca birbirinin yerini alacak çok sayıda terim ve yorumun ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bazı akademisyenler "e-ekonomi" terimini kullanmakta ve yeni teknolojilerin çevrimiçi olarak satılabilen elektronik mal ve hizmetlerin yaratılmasını sağlayarak toplumların ve ekonomilerin küreselleşmesini teşvik ettiği gerçeğiyle konularını desteklemektedir (Filippov ve diğerleri, 2019).

Goldfarb ve Tucker (2019)'e göre bilgiyi bitler halinde kodlayan ve temsil eden dijital teknoloji veri depolama, hesaplama ve iletimle ilgili maliyetleri azaltmıştır. Dijital ekonominin arama, çoğaltma, aktarma, izleme ve doğrulama maliyetlerindeki düşüşe odaklanarak ekonomik faaliyetler üzerindeki etkisini araştırmaktadır (Goldfarb & Tucker, 2019).

Melnik ve Antipova (2019)'e göre dijital ekonomi, çeşitli hükümet düzeylerinde Dijital Ekonomi yönetimini geliştirmek için yeni bir beklentiye sahiptir. Odak noktası, inovasyonu hızlandırmak ve üretim şirketlerini önemli katalizörlere dönüştürmek amacıyla araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri ile üretim süreçlerinin koordinasyonudur (Melnik & Antipova, 2019).

Milenkovski ve diğerleri (2019)'nin çalışmasında teknik ilerlemeyle desteklenen dijitalleşmenin ortaya çıkışı, ticari başarıya ulaşmada ve dijital ürünler ve internet çağında ürünlerin üretimini kolaylaştırmada çok önemli bir rol oynayan dijital ekonomi için geniş olanaklar sunmaktadır (Milenkovski ve diğerleri, 2019).

Grodskiy ve Khasaev (2020)'in çalışması, dijital teknolojileri ve küresel üretim organizasyonlarını entegre eden sanayi sonrası toplumun ekonomisini araştırmaktadır. Yeni bir çalışma alanı olan meta-ekonomiyi araştırmakta ve ekonomik oluşumlar ve geçişler için bir model sunmaktadır. Ayrıca dijital ekonomide ücretlendirilebilirliği savunmaktadır (Grodskiy & Khasaev, 2020).

Jablonski ve Jablonski (2020) tarafından yazılan "Dijital İş Modelleri: Para Kazanma Üzerine Perspektifler" başlıklı kitap, e-ticaret, çevrimiçi reklamcılık, abonelik tabanlı modeller ve paylaşım ekonomisini kapsayan bir dizi dijital iş modelini inceliyor. Yazarlar, bu modellerde para kazanmaya yönelik taktikler hakkında değerli bilgiler sunmaktadır (Jablonski & Jablonski, 2020).

Bondarenko (2020), dijital ekonominin gelecekteki eğilimleri tahmin etmek, masrafları azaltmak ve hatalı sistem çözümlerini atlatmak için yeni bir çerçeve işlevi

görme potansiyeline sahip olduğunu öne sürmektedir. Önerme, başarılı bir dijital ekonominin kurulmasının devlet, işletmeler, toplum ve yerel düzeydeki bireyler arasında çıkarların uyumlaştırılmasını gerektirdiğini ve böylece her birey için üstün bir yaşam standardının garanti altına alınacağını ileri sürmektedir (Bondarenko, 2020).

Georgieva ve diğerleri (2020)'ne göre küresel ekonomi, dijital teknolojilerin gelişiminde merkezi bir rol üstlendiği dijital bir paradigmaya doğru kaymaktadır. "Dijital ekonomi" kavramı ilk olarak 1995 yılında Nicholas Negroponte tarafından bilgi ve iletişim teknolojilerinin hızlı büyümesi ve entegrasyonu ile ilişkili faydaları açıklamak için ortaya atılmıştır. Bu makale bu kavramı, kavramın ortaya çıkışını ve dijital teknolojinin etkin kullanımı için uygun programların önemini incelemektedir.

Chandler (2020)'in çalışması, sosyal ağları ve hizmet ekosistemlerini merkeze alan bir bakış açısını benimseyerek dijital ekonomide değer yaratma kavramını incelemektedir. İnovasyona odaklanan bu proje, hizmet yönetimi ve değer yaratma konusunda analitik, büyük veriler ve mahremiyeti araştırıyor. Bu makale, teknoloji merkezli moda sözcükleri eleştirel bir bakış açısıyla incelemekte ve odağı, bir sistemin uyum sağlama ve yapısını koruma kapasitesiyle ilgili olan plastisite kavramına kaydırmaktadır. Hedef kitle, akademik camiadan bireyler, lisansüstü öğrenciler ve alandaki profesyonellerden oluşmaktadır.

Alleman ve diğerleri (2020)'nin çalışmasında, bilgi ve iletişim teknolojileri (ICT) ile ekonomi arasındaki bağ açısından bir rönesans adamı olan Gary Madden'in çalışmaları yer almaktadır. Madden, BİT alanında çeşitli alanlara katkıda bulundu; uygulamalı ekonometri, tahmin, internet yönetimi ve politikası vb gibi. İki Madden tarafından ortaklaşa kaleme alınan bu makaleler dizisi, Madden'in ilgi alanlarını kapsamaktadır.

Dijital ekonomi, geleneksel ekonomilerin aksine, şekilsizlik, küresel erişim, oligopolistik yapı, soyutluk ve bilgiye güçlü bir bağımlılık gibi özellikler sergilemektedir. Chohan (2020)'nin çalışmasının temel amacı, karşılaştırılabilir terminoloji kullanırken somut ekonomilerden sapmalarını vurgulayarak daha geniş bir okuyucu kitlesi için temel ilkeleri belirlemektir.

Brauweiler ve diğerleri (2020)'ne göre siyasi, ekonomik, teknik veya genel anlamda bilimsel birçok sorunun ancak daha geniş bir bağlamda anlaşılacağı ve ele alınabileceği ve bu nedenle önerilen çözümlerin çok farklı yönleri içermesi gerektiği birkaç on yıldır gözlemlenmektedir. Bu da kapsayıcı ekiplerde disiplinler arası çalışmaya giderek daha fazla ihtiyaç ve gereklilik duyulduğu anlamına gelmektedir. Ayrıca, belirli bir alanda çözüm geliştirmiş ve belirli (pazarlanabilir) uygulama seçenekleri arayan araştırmacılar da vardır. Bu aynı zamanda disiplinler arası bir alışverişi ve soruların ve cevapların anlaşılmasını gerektirir, yani genel olarak tamamen farklı deneyim ve eğitim profiline sahip kişiler tarafından alınan perspektifler gereklidir.

Petit (2020)'in kitabı, rekabetçi ruha sahip antitröst ve düzenleyici yasaların büyük teknoloji firmaları üzerindeki rekabetçi baskıya karşı dayanıksız olduğunu öne süren bir moligopol rekabet teorisi sunmaktadır. Rekabet politikasının, dijital firmaların tekel rantları elde ettiği ve büyük teknoloji iş modellerinin yarattığı diğer sosyal zararların dikkatli bir şekilde düzenlendiği uçlu pazarlara doğru yeniden odaklanılmasını önermektedir.

Yirminci yüzyılın son çeyreği, çok hızlı ve radikal değişimlerin yaşandığı bir dönem olarak hafızalara yerleşmiştir. Bu yıllar gerek ekonomik politikalarda gerek kültürel ve toplumsal hayatta çok farklı gelişmelere tanık olunan bir dönem olmuştur. Bu dönemde bir taraftan doğu bloğunun yıkılması, liberal politikalar (özelleştirme ve serbestleşme gibi) ile serbest piyasa ekonomisine geçilirken; diğer taraftan küreselleşme konusu yeni bir gündem yaratmıştır. Öyle ki; bu hızlı değişim, bilgisayar ve iletişim teknolojisinde yaşananların yanı sıra küreselleşmede de itici bir güç olmuştur. Teknolojide yaşanan tele alışveriş, tele bankacılık, tele posta gibi gelişmeler ile dünya internet, elektronik ticaret, e-devlet vb. uygulamalar ile kendini tamamıyla dijital bir platformun içinde bulmuştur. Karaçor ve diğerleri (2020)'ne göre dijital dünyanın öncüsü olan bilgi teknolojileri sayesinde yayılan iletişim ağlarının küresel ölçekte gelişmesiyle birlikte "dijital ekonomi" ve "bilgi ekonomisi" olarak nitelendirilen yeni ekonomi bir diğer adıyla dijital ekonomi kavramı ortaya çıkmıştır. Yeni ekonomi dijital bir ekonomidir. Bu dijital ekonomi anlayışının ortaya çıkmasında küreselleşme ve teknolojide yaşanan gelişmeler etkili olmuştur. Yeni bir kavram olarak karşımıza çıkan Dijital ekonomi sürecinde, her türlü yazı, ses, görüntü ve bilgi bilgisayar ağları ile son derece ucuz ve hızlı bir şekilde karşıya iletilmekte ve bununla birlikte insanlar sadece bir tık düğme ile okyanus ötesindeki her türlü bilgi ve operasyonel işlemlerini yapabilmektedirler.

Abdrakhmanova ve diğerleri (2021)'nin veri derlemesi, Rusya Federasyonu'nda dijital ekonominin ilerlemesine ilişkin en güncel istatistik bilgileri sunmaktadır. Dijital Kalkınma Bakanlığı, Rosstat, Rusya Merkez Bankası, OECD, Eurostat, ITU, UNCTAD, WIPO, Scopus veri tabanı ve HSE İstatistik Çalışmaları Enstitüsü gibi çeşitli kaynaklardan elde edilen temel göstergelerin karşılaştırmalı bir analizini sunmaktadır.

Kruljac (2021)'in çalışmasında, 293 Scopus makaleyi kullanarak dijital ekonominin internette robotik ve yapay zeka gibi ileri teknolojilere kadar geçirdiği evrimi incelemektedir. Bulgular, dijital ekonominin makroekonomik terminolojiden ziyade belirli endüstri terminolojisiyle ilişkilendirilmesiyle, tanım ve anlayıştaki farklılıkları ortaya koymaktadır.

Śledziwska ve Włoch (2021)'a göre Covid-19 pandemisinin ortaya çıkışı dijital ekonominin büyümesini hızlandırmış, dolayısıyla yeni bir ekonomik ve sosyolojik çerçeve ortaya çıkarmıştır. Bu disiplinler arası yayın, önemli endişeleri ele alırken, teknoloji bozulmasının piyasalar, istihdam yaratma ve küreselleşme üzerindeki sonuçlarını

anlamak için teorik bir çerçeve sunmaktadır.

2001 yılında Nobel İktisat Ödülü almış olan Spence (2021)'e göre dijital ekonomi, engellerin yanı sıra bir dizi perspektif de sunmaktadır. Dijital ekonomiyle ilişkili avantajların ve potansiyel zorlukların açıklanmasının ardından, müteakip söylem, dijital ekonominin etkili bir şekilde işlenmesini garanti altına almak için devlet kurumlarının önemli rolünü incelemektedir. Sonuç olarak, dijital ekonominin güçlü bir şekilde ilerlemesini teşvik etmek amacıyla hükümetlerin çabalarına odaklanmaları için bir dizi tavsiyede bulunmaktadır.

Mourougane (2021)'na göre COVID-19 salgınının ortaya çıkışı, dijital dönüşüm sürecini hızlandırmış ve ticaret istatistiklerinin temelden yeniden ele alınmasını gerektirmiştir. Going Digital Toolkit, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD), Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) tarafından dijital ticareti analiz etmek için geliştirilen çerçeveye genel bir bakış sunmaktadır. Pratik öneriler sunmakta ve dijital ticaretin hacmini ve etkisini tahmin etmeyi amaçlayan çeşitli ülke projelerini sergilemektedir.

Bolton ve diğerleri (2022)'nin araştırması, dijital döngüsel ekonominin uygulanmasının 2050 yılına kadar karbon nötrlüğüne ulaşılması için çok önemli bir strateji olduğunu ortaya koymaktadır. Bu ifade, tüketici alışkanlıklarını ve sosyo-ekonomik manzaraları değiştirmeyi gerektiren dijitalleşmenin ve döngüsel ekonominin uygulanmasının öneminin altını çizmektedir. Çalışma, dijital teknoloji ve sosyo-ekonomik yönetişimin önemini örneklendirmek için vaka çalışmalarını kullanmaktadır.

"Yeni Sosyo-Ekonomik Gerçeklikte Dijital Teknolojiler" başlıklı yayın Ashmarina, S. I. ve Mantulenko, V. V. tarafından derlenmiş ve 2022 yılında Springer tarafından yayımlanmıştır. Kitap, dijital teknolojilerin ortaya çıkan sosyo-ekonomik manzara üzerindeki etkilerini araştırmaktadır.

Liu (2022a)'un kitabı, ekonomi, teknoloji felsefesi, bilgisayar bilimi ve sosyoloji gibi çeşitli disiplinleri bir araya getirerek dijital ekonomiyi araştırmaktadır. Teknoloji gelişiminin tarihini, toplumsal değişimleri incelemekte ve Çin'in dijital dönüşümü ve inovasyonu üzerine vaka çalışmaları sunmaktadır.

Leka (2022)'a göre teknolojik yenilik iklimi dünyaya birçok çözüm sunmuştur, ancak aynı zamanda birçok sorun da bunu takip etmektedir. Bu makale, araştırmacıları bu konu üzerinde çalışmaya teşvik etmek ve ekonomik etki, düzenleme, rekabet vb. konularda daha derinlere inmek için omurga ağı ve veri merkezlerinin çeşitli unsurlarını tartışmaktadır. Bu makale, bu karmaşık sektör için basit bir rehber olarak okunmalıdır.

Liu (2022b)'un çalışması dijital ekonomi alanına özel bir vurgu yaparak, gelişmiş zeka çağında ekonomik paradigmanın ilerlemesini incelemektedir. Bu çalışma, çağdaş iktisadi düşüncenin felsefi eleştirisini ve bunun

geleneksel iktisat teorisine meydan okumaya yönelik çıkarımlarını incelemektedir. Kitap, dijital ekonomi alanında içgörü ve mantıksal tutarlılığın önemine büyük vurgu yapmaktadır.

Rong (2022)'un çalışması, dijital ekonominin evrimini ve gelecekteki görünümünü anlamayı amaçlayan bir araştırma gündemi önerisi sunmaktadır. Bu çalışmada, dijital ekonominin mevcut gelişimini ve gelecekteki görünümünü anlamak için bir araştırma gündemi önerilmektedir. Endüstriyel ekonomiden dijital ekonomiye geçiş, yeni üretim faktörleri, yeni organizasyonlar, yeni modeller ve yeni bağlamlar açısından muazzam değişiklikler getirmekte ve yeni bir teorik çerçeve gerektirmektedir. Dijital ekonominin mevcut uygulamalarını mevcut literatürle ilişkilendirerek, gelecekteki araştırmalar için potansiyel yönlere belirlenmektedir.

Kobilov ve diğerleri (2022)'nin çalışması, pandemiden etkilenen bir bölgede dijital ekonominin ilerleyişini incelemektedir. Özellikle Özbekistan'daki elektronik yönetişim ve telekomünikasyon altyapısına ilişkin temel teknolojilere, ekonomik etkinliğe ve girişimlere odaklanmaktadır.

"Dijital Ekonominin İlkeleri: Zeka Çağında İnovasyon Teorisi" Zhiyi Liu (2023) tarafından yazılan ve dijital teknolojinin ekonomi üzerindeki etkisini araştıran bir kitaptır. Kitapta inovasyon teorisi kavramı ve bunun dijital çağa nasıl uygulandığının yanı sıra yapay zekanın ekonominin geleceğini şekillendirmedeki rolü tartışılmaktadır. Ayrıca dijital platformlar, veriye dayalı karar verme ve dijital ekonominin sunduğu zorluklar ve fırsatlar gibi konuları da kapsamaktadır.

Van Duy (2023)'un çalışması, dijital ekonominin tanımı, özellikleri, kapsamı, ölçüm teknikleri ve geleneksel ekonomilerden farklarını kapsayan eleştirel bir analiz sunmaktadır. Öneri, eğitim politikasının gözden geçirilmesini ve dijital ekonominin, ekonomi alanına dahil edilmesini gerektirmektedir.

Si ve diğerleri (2023)'ne göre teknoloji ve dijitalleşme, iş girişimlerini, kültürü, siyaseti ve toplumu etkileyen farklı disiplinlerdeki araştırmacılar için büyük önem taşımaktadır. Ancak teknoloji, girişimcilik, yenilikçilik ve sosyal değişim arasındaki derin ilişki üzerine yapılan araştırmalar sınırlıdır.

Gómez Bengoechea ve Jung Lusiardo (2023) tarafından verilen kursta, dijital ekonominin temel özelliklerine genel bir bakış sunmaktadır. Araştırma, dijital ekosistemdeki değer zincirinin, dijital pazarları ve platform ekonomisini yöneten temel ekonomik ilkelerin yanı sıra yapay zeka, blok zinciri ve diğer yenilikçi teknolojiler gibi ortaya çıkan gelişmelerin öneminin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasını kapsamaktadır. Bu çalışmanın içeriği aynı zamanda dijitalleşme sürecinin toplumsal etkilerinin araştırılmasını da kapsamaktadır.

Anvarovna (2023)'ya göre küresel toplumdaki hızlı değişim ve rekabet, inovasyon ve dijital teknolojinin

benimsenmesini vurgulayarak yeni süreçlere ve sosyo-ekonomik ilişkilere yol açmıştır. İnternet tabanlı istihdam fırsatları, ulaşım güvenliğini ve şehrin yaşanabilirliğini artırabilir.

Sonuç ve Değerlendirme

Dijital ekonominin ortaya çıkışı, bireyler, işletmeler ve toplum arasındaki geleneksel etkileşim ve ilişkilerde önemli bir dönüşüme yol açmıştır. Bilgi teknolojilerinin giderek daha fazla benimsenmesi, örgütsel ve ulusal engellerin önemini etkili bir şekilde azaltmış; dolayısıyla işletmeler ve kurumlar arasındaki rekabeti yoğunlaştırmıştır. Dijital ekonomi, küresel ekonomik yapıyı ve bireysel yaşam tarzlarını kapsayan çeşitli alanlarda olağanüstü bir canlılık sergilemektedir. Dijital ekonomi kuruluşların, endüstrilerin, pazar yerlerinin, ticaretin, dağıtım yöntemlerinin, parasal sistemlerin, finansal uygulamaların ve inovasyon süreçlerinin çeşitli yönlerinde önemli değişikliklerin meydana gelmesine neden olmaktadır. Dijital ekonominin ortaya çıkışı, dijital platformların ekonomisi, ağ etkileri, fiyatlandırma taktikleri, fikri mülkiyet ve antitröst düzenlemesi gibi hususları kapsayan bir dizi yeni sorun ve beklentiye yol açmıştır. İnovasyonu artırmak ve inovasyonun sonuçları ile küresel çevre sorunlarına ve toplumsal engellere yönelik çözümler arasında etkili bağlantılar kurmak için bireylerin bilgi teknolojilerini proaktif bir şekilde kullanmaları büyük önem taşımaktadır.

Kaynakça

- Abdrakhmanova, G. I., Vishnevsky, K. O., Gokhberg, L. M., Demidkina, O. V., Demyanova, A. V., Kovaleva, G. G., ... & Shugal, N. B. (2021). Digital economy.
- Ali, R., Barrdear, J., Clews, R., & Southgate, J. (2014). The economics of digital currencies. *Bank of England Quarterly Bulletin*, Q3.
- Alleman, J., Rappoport, P. N., & Hamoudia, M. (2020). *Applied Economics in the Digital Era*. Springer.
- Amuso, V., Poletti, G., & Montibello, D. (2019). The digital economy: Opportunities and challenges. *Global Policy*, 11(1), 124-127.
- Antonelli, C. (2003). The digital divide: understanding the economics of new information and communication technology in the global economy. *Information Economics and Policy*, 15(2), 173-199.
- Anvarovna, T. (2023). Development of The Digital Economy. *Journal of Modern Educational Achievements*, 5(5), 488-492.
- Ashmarina, S. I., & Mantulenko, V. V. (Eds.). (2022). *Digital Technologies in the New Socio-Economic Reality*. Springer.
- Ayhan, B. (2017). *Digitalization and Society* (Edition 1). Peter Lang International Academic Publishers.
- Betancourt, M. (2015). *The critique of digital capitalism: An analysis of the political economy of digital culture and technology*. punctum books.
- Boccia, F., & Leonardi, R. (2016). *The challenge of the digital economy. Markets, Taxation and Appropriate Economic Model*. Rome, Italy. LUISS University.
- Bolton, P., Lacy, P., Spence, M., Xu, M., Chen, L., Choi, S., ... & Tang, B. (2022). *Digital Circular Economy for Net Zero*. Available at SSRN 4092608.
- Bondarenko, V. M. (2020). Digital economy: a vision from the future. *Journal of Economic Science Research* | Volume, 3(01).
- Brauweiler, H., Kurchenkov, V., Abilov, S., & Zirkler, B. (2020). *Digitalization and Industry 4.0: Economic and Societal Development*. Springer Fachmedien Wiesbaden.
- Brousseau, E., & Curien, N. (Eds.). (2007). *Internet and digital economics: principles, methods and applications*. Cambridge University Press.
- Brousseau, E., & Penard, T. (2007). The economics of digital business models: A framework for analyzing the economics of platforms. *Review of network Economics*, 6(2).
- Brynjolfsson, E., & Kahin, B. (Eds.). (2002). *Understanding the digital economy: data, tools, and research*. MIT press.
- Bukht, R., & Heeks, R. (2017). Defining, conceptualising and measuring the digital economy. *Development Informatics working paper*, (68).
- Bukht, R., & Heeks, R. (2018). *Digital economy policy in developing countries*.
- Cellini, P. (2016). *Internet Economics: Understanding Digital and New Media Markets*. Luiss University Press.
- Cepal, N. (2013). *The digital economy for structural change and equality*.
- Chamoux, J. P. (Ed.). (2019). *The Digital Era 2: Political Economy Revisited*. John Wiley & Sons.
- Chandler, J. D. (2020). *Innovation, Social Networks, and Service Ecosystems: Managing Value in the Digital Economy*. Springer Nature.
- Chohan, U. W. (2020). Some Precepts of the Digital Economy. *Critical Blockchain Research Initiative (CBRI) Working Papers*.
- Choi, S. Y., & Whinston, A. B. (2000). The future of the digital economy. *Handbook on electronic commerce*, 25-52.
- Coyle, D. (1999). *The weightless world: strategies for managing the digital economy*. MIT press.

- D'souza, C., & Williams, D. (2017). The digital economy. *Bank of Canada Review*, 2017(Spring), 5-18.
- Filippov, V. M., Chursin, A. A., Ragulina, J. V., & Popkova, E. G. (2019). The Cyber Economy.
- Frey, B. S. (2018). Digitization, measurement and the unmeasurable.
- Georgieva, E. A., Akimbaeva, K. T., Askarova, Z. A., & Kyzdarbekova, A. S. (2020). Digital Economy—An Element Of Information. *Farabi Journal of Social Sciences*, 6(2), 44-51.
- Goldfarb, A., & Tucker, C. (2019). Digital economics. *Journal of economic literature*, 57(1), 3-43.
- Goldfarb, A., Greenstein, S. M., & Tucker, C. E. (Eds.). (2015). *Economic analysis of the digital economy*. University of Chicago Press.
- Gómez Bengoechea, G., & Jung Lusiardo, J. F. (2023). *Economía Digital/Digital Economics*.
- Greenan, N., L'Horty, Y., & Mairesse, J. (Eds.). (2002). *Productivity, inequality, and the digital economy: A transatlantic perspective*. MIT Press.
- Gries, T., & Suhl, L. (Eds.). (2012). *Economic aspects of digital information technologies*. Springer Science & Business Media.
- Grodskiy, V. S., & Khasaev, G. R. (2020). Digital economy—information era: retrospective analysis. In *Digital transformation of the economy: Challenges, trends and new opportunities* (pp. 163-179). Springer International Publishing.
- Grover, V., & Ramanlal, P. (2004). Digital economics and the e-business dilemma. *Business Horizons*, 47(4).
- Hilbert, M. R. (2001). From industrial economics to digital economics: an introduction to the transition. ECLAC.
- Hindman, M. (2018). *The Internet trap: How the digital economy builds monopolies and undermines democracy*. Princeton University Press.
- Illing, G., & Peitz, M. (Eds.). (2006). *Industrial organization and the digital economy*. MIT Press.
- Jablonsk, A., & Jablonsk, M. (2020). *Digital business models: Perspectives on monetisation*. Routledge.
- Juniper, J. (2018). *The economic philosophy of the internet of things*. Routledge.
- Karaçor, Z., Güvenek, B., & Karadoğan, E. (2020). Ekonominin Değişen Maskesi: Dijital Ekonomi. *Journal Of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 6(34), 2140-2149.
- Kehal, H. S., & Singh, V. P. (Eds.). (2005). *Digital Economy: impacts, influences, and challenges*. IGI Global.
- Kobilov, A. U., Khashimova, D. P., Mannanova, S. G., & Abdulakhatov, M. M. O. (2022). Modern content and concept of digital economy. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 9(2), 375-378.
- Kruljac, Ž. (2021). Digital economy—a bibliometric addition to understanding an “undefined” domain of the economy. *Ekonomski vjesnik: Review of Contemporary Entrepreneurship, Business, and Economic Issues*, 34(2), 471-488.
- Leka, E. (2022). What Should Economists Know About the Cloud? A Literature Review on Digital Economics.
- Liu, Z. (2022a). Ideological Origin of Digital Economics. In *The Power of Ideas: A History of Technological Thoughts on Digital Economics*, Singapore: Springer Nature Singapore.
- Liu, Z. (2022b). *Principles of Digital Economics*. Springer Singapore.
- Madden, G., & Cooper, R. (2009). *The economics of digital markets*. Edward Elgar Publishing.
- Malecki, E. J., & Moriset, B. (2007). *The digital economy: Business organization, production processes and regional developments*. Routledge.
- Melnik, M., & Antipova, T. (2019). Organizational aspects of digital economics management. In *International Conference on Integrated Science* (pp. 148-162). Cham: Springer International Publishing.
- Milenkovski, B., Markovska, M., & Asani, A. (2019). Digital Economy-Present and Future Trends. *Knowledge-International Journal*, 30(6), 1651-1653.
- Mourougane, A. (2021). Measuring digital trade, Going Digital Toolkit Note, No. 18.
- Mutula, S. M. (Ed.). (2009). *Digital Economies: SMEs and E-Readiness: SMEs and E-Readiness*. IGI Global.
- Neittaanmäki, P., Galeieva, E., & Ogbechie, A. (2016). Platform economy & digital platforms. *Informaatioteknologian tiedekunnan julkaisuja/Jyväskylän yliopisto*, (2016, 25).
- OECD, *Digital Economy Outlook 2015*.
- Overby, H., & Audestad, J. A. (2018). *Digital economics: How information and communication technology is shaping markets, businesses, and innovation*. CreateSpace Independent Publishing Platform.
- Peitz, M., & Waldfogel, J. (Eds.). (2012). *The Oxford handbook of the digital economy*. Oxford University Press.
- Petit, N. (2020). *Big tech and the digital economy: The moligopoly scenario*.

- Raisinghani, M. S. (Ed.). (2004). *Business intelligence in the digital economy: opportunities, limitations and risks*. IGI Global.
- Reber, B., & Brossaud, C. (2010). *Digital cognitive technologies: epistemology and the knowledge economy*.
- Rong, K. (2022). Research agenda for the digital economy: an IBCDE framework. *Journal of Digital Economy*.
- Schwab, K., & Davis, N. (2018). *Shaping the future of the fourth industrial revolution*. Currency.
- Sendler, U. (Ed.). (2017). *The internet of things: Industrie 4.0 unleashed*. Springer.
- Si, S., Hall, J., Suddaby, R., Ahlstrom, D., & Wei, J. (2023). Technology, entrepreneurship, innovation and social change in digital economics. *Technovation*, 119, 102484.
- Śledziwska, K., & Włoch, R. (2021). *The economics of digital transformation: The disruption of markets, production, consumption, and work*. Routledge.
- Spence, M. (2021). Government and economics in the digital economy. *Journal of Government and Economics*, 3, 100020.
- Sudoh, O. (2005). *Digital economy and social design (1-236)*. O. Sudoh (Ed.). Heidelberg: Springer.
- Tanaka, G. Y. (2004). *Digital deflation: the productivity revolution and how it will ignite the economy (No. 23381)*. McGraw-Hill.
- Turcan, V., Gribincea, A., & Birca, I. (2014). Digital economy-a premise for economic development in the 20th century. *Economie si Sociologie: Revista Teoretico-Stiintifica*, (2), 109-115.
- UNCTAD (2019). *The Digital Economy Report 2019: Value Creation and Capture: Implications for Developing Countries*.
- Van Duy, L. (2023). A Review of Digital Economy and Digital Economics. *Vietnam Journal of Agricultural Sciences*, 6(1), 1745-1753.
- Varian, H. R., Farrell, J., & Shapiro, C. (2004). *The economics of information technology: An introduction*. Cambridge University Press.
- Weeks, M. (2018). *The Evolution and Design of Digital Economies*. URL: <https://fetch.ai/uploads/Fetch.AI-Economics-white-paper.pdf>.
- Welfens, P. J., & Weske, M. (Eds.). (2007). *Digital economic dynamics: Innovations, networks and regulations*. Springer Science & Business Media.
- Zaistev, V. (2019). Digital economy as a research object: a literature review. *Public administration issues*, (3), 107-122.
- Zhiyi. Liu. (2023). *Principles of Digital Economics: Innovation Theory in the Age of Intelligence*. Springer.

Extended Summary

This study presents a thorough examination of the scholarly literature pertaining to the domain of digital economy. It encompasses a diverse array of academic resources, including articles, papers, theses, dissertations, and other relevant sources published from 1999 to 2023.

The field of inquiry known as the digital economy seeks to comprehend the ramifications of emerging technological advancements on various aspects of business, trade, finance, and society. The subject at hand possesses a distinctive attribute of being dynamic, rendering it a valuable asset for comprehending the transformation and progression of the digital economy. The analysis endeavors to uncover the intricate and multifaceted attributes of the digital economy by scrutinizing different subtopics, trends, and focal points.

This study focuses on the fundamental components of the digital economy, namely e-commerce, digital payments, data privacy and security, artificial intelligence, cloud computing, and digital marketing. Furthermore, it possesses the capacity to offer valuable perspectives on diverse social, economic, and political dimensions within the realm of the digital economy. The time span encompassing 1999 to 2023 is anticipated to offer a favorable environment for investigating the advancements in various academic disciplines, including the emergence of the new economy and the subsequent evolution towards the digital economy. Given the inherent nature of this study, it is necessary to incorporate references to various works spanning different time periods.

Consequently, the terms new economy, digitalisation, digital economy, and digital revolution, which currently exhibit significantly diminished interrelatedness, are employed collectively. This time frame also facilitates the analysis of significant emerging subjects, the theoretical frameworks employed, and the industries impacted by the process of digitalization. Additionally, it is feasible to conduct an analysis of the disparities among various regions, including continents and countries. This analysis purports to possess substantial worth for individuals engaged in academia, researchers, corporate executives, and policymakers. Conducting an extensive examination of the digital economy can yield substantial benefits and facilitate a comprehensive comprehension of its intricate nature and significance.

Moreover, such a study can enable the anticipation of future developments and the development of suitable strategies. Significantly, the focus of this study inherently directs attention towards numerous novel concepts that have emerged and been employed within the realm of the digital economy since 1999, a selection of which are outlined in the keywords.